

Warszawa, dnia 4 czerwca 2018 r.

Stanowisko

Komisji Etyki i Wykonywania Zawodu

Krajowej Rady Radców Prawnych

w zakresie możliwości zaprzestania wykonywania pomocy prawnej „z urzędu”

Zapytaniem złożonym przy pomocy poczty elektronicznej w dniu 29 maja 2018 r. radca prawny zapytała o możliwość zaprzestania świadczenia usług pełnomocnika z urzędu w związku z przejściem na emeryturę i brakiem możliwości wykonywania zawodu radcy prawnego w innej ustawowej formie.

Stosownie do treści art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych Dz. U. z 2017 r. poz. 1870 z późn. zm.) radca prawny może odmówić udzielenia pomocy prawnej tylko z ważnych powodów. Wykonywanie obowiązków pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym jest udzieleniem pomocy prawnej. Wobec tego zwolnienie z obowiązku świadczenia pomocy prawnej z urzędu w takim postępowaniu następuje w kontekście cyt. przepisu ustawy o radcach prawnych.

Dla rozstrzygnięcia pytania postawionego przez radcę prawnego koniecznym jest rozważenie czy przejście na emeryturę i brak zamiaru dalszego wykonywania zawodu, jest **ważnym powodem** w rozumieniu powołanego wyżej art. 22 ust. 1 ustawy o radcach prawnych. W przekonaniu Komisji, samo tylko spełnienie przesłanek ustawowych uzyskania prawa do emerytury, a nawet samo też przejście na emeryturę, nie jest ważnym powodem w rozumieniu cyt. przepisu ustawy. Wspomniane, bowiem stany faktyczne nie są automatycznie równoznaczne z niewykonywaniem zawodu, co oznacza, że radca prawny będący emerytem ma prawną i faktyczną możliwość wykonywania obowiązków pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym. Jeżeli jednak, radca prawny **zaprzestaje wykonywania zawodu**, w jakiegokolwiek z form przewidzianych w art. 8 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, to zdaniem Komisji, jest to okoliczność „ważna” w rozumieniu art. 22 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, która **może być powodem zwolnienia obowiązku świadczenia pomocy prawnej z urzędu**. W przypadku zaprzestania wykonywania zawodu w którejkolwiek z form wymienionych w art. 8 ust. 1 ustawy, radca prawny winien pamiętać o obowiązku wynikającym z art. 8 ust. 1 i 2 ustawy o radcach prawnych i **złożyć zawiadomienie o zaprzestaniu wykonywania zawodu** do właściwej rady okręgowej izby radców prawnych.

Radca prawny, który zaprzestał wykonywania zawodu, z powodu przejścia na emeryturę, powinien postąpić w sposób wskazany w § 21 ust. 1 **Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego**, będącego załącznikiem do uchwały Nr 94/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 13 czerwca 2015 r.

Należy przy tym pamiętać, że skoro ustawa nie ustanawia katalogu „ważnych powodów”, to ostateczna ocena, czy przesłanki zwolnienia zostały spełnione następuje przez organ, o którym mowa, w powołanym wyżej § 21 ust. 1 Regulaminu wykonywania zawodu.

Opracował:

r. pr. Jan Łoziński

Przewodniczący Komisji

r. pr. Ryszard Wilmanowicz